

ÇOCUKLARDA AMELİYAT SONRASI ETKİLİ AĞRI YÖNETİMİ İÇİN MÜZİK TERAPİ KULLANILMALI MI?
SHOULD MUSIC THERAPY BE USED FOR THE POSTOPERATIVE PAIN MANAGEMENT IN CHILDREN?

Serap SAYAR¹, Figen TÜRK DÜDÜKCÜ²

¹Dokuz Eylül Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Cerrahi Hastalıklar Hemşireliği Anabilim Dalı, İzmir

²KTO Karatay Üniversitesi Sağlık Bilimleri Yüksekokulu, Hemşirelik Bölümü, Konya

ÖZET

Uluslararası Ağrı Araştırmaları Derneği Taksonomi Komitesi'ne göre ağrı "Vücudun belirli bir bölgesinden kaynaklanan, doku harabiyetine bağlı olan ya da olmayan bireyin geçmişteki deneyimleriyle ilgili istenmedik emosyonel bir duyum ya da davranış şeklidir". Subjektif bir kavram olan ağrı, bireyin yaşam kalitesini olumsuz yönde etkileyen, günlük yaşam aktivitelerini bağımsız olarak sürdürmesini engelleyen ve ameliyat sonrası yaygın görülen sonuçlardan biridir. Literatürde çocukların ameliyat sonrası dönemde orta ve şiddetli derecede ağrı deneyimledikleri ve etkin olmayan ağrı yönetimi nedeniyle immun sistemin baskılanması, ameliyat sonrası enfeksiyon gelişmesi, yara iyileşmesinde gecikme gibi olumsuz fizyolojik durumlarla karşılaştıkları bildirilmektedir. Etkili ağrı yönetimi, yaşam kalitesinin yükseltilmesi, komplikasyonların azaltılması ve hastanede yatış süresinin kısaltılması açısından önemlidir. Çocuklarda ve yetişkinlerde ağrı yönetimi için, klinik rehberler, çeşitli analjeziklerle birlikte farmakolojik olmayan yöntemlerin kullanılmasını önermektedir. Alternatif terapötik yaklaşımlar olarak bilinen bu uygulamalardan müzik terapi, son yıllarda araştırmacılar tarafından tercih edilmektedir. Müzik terapi ilk defa Bonry tarafından koroner yoğun bakım ünitesindeki hastaların ağrı ve anksiyetesini azaltmak amacıyla kullanılmıştır. Literatürde, kolonoskopi yapılan, koroner ve cerrahi yoğun bakım ünitelerinde yatmakta olan ve ortopedik yetişkin hastalarla yapılan çalışmalarda, müziğin ağrı ve anksiyete düzeyini azalttığı bildirilmiştir. Dünya'da çocuk hastalarla yapılan çalışmalarda da müzik terapinin ağrının azaltılmasında etkili bir yöntem olduğu bildirilmiştir. Ancak; ülkemizde çocuk hastalarda müziğin etkisini değerlendiren sadece bir çalışmaya ulaşılabilmektedir. Bu çalışmanın sonucunda ise, müzik terapinin, ameliyat sonrası ilk altı saat içinde ağrıyı azalttığı belirtilmektedir. Türkiye'de çocuk hastalar üzerinde, müzik terapinin etkisini araştıran daha çok çalışmaya gereksinim vardır ve çocuklarda ameliyat sonrası etkili ağrı yönetimi için müziğin farmakolojik yöntemlerle beraber kullanılması, hemşirelerin müzik terapi gibi farmakolojik olmayan yöntemleri kullanmaları amacıyla eğitimler düzenlenmesi gerekmektedir. Anahtar Kelimeler: müzik terapi, ağrı yönetimi, hemşirelik ABSTRACT According to the Taxonomy Committee of the International Association of Pain Researches "Pain is a form of unpleasant sensory or behavior related to the past experiences of an individual caused by a specific area of the body, depends or does not depend on a tissue damage." Pain, which is a subjective concept, is one of the common results after the operation, which adversely affects the quality of life of the individual and prevents the maintenance of daily living activities independently. In the literature, it has been reported that children experience moderate and severe pain in the postoperative period and have experienced negative physiological conditions such as suppression of immune system, postoperative infection and delay in wound healing due to ineffective pain

management. In the literature, it has been reported that children experience moderate and severe pain in the postoperative period and have experienced negative physiological conditions such as suppression of immune system, postoperative infection and delay in wound healing due to ineffective pain management. Effective pain management is important for improving quality of life, reducing complications and shortening the length of hospital stay. For the management of pain in children and adults, clinical guidelines recommend the use of non-pharmacological methods with various analgesics. Music therapy, which is known as alternative therapeutic approaches, is preferred by researchers in recent years. Music therapy was used by Bonry for the first time in order to reduce the pain and anxiety of the patients in the coronary intensive care unit. In the literature, studies conducted with colonoscopy, coronary and surgical intensive care units, and studies with orthopedic adult patients have reported that music reduces the level of pain and anxiety. However, in the studies conducted with pediatric patients in the world, music therapy has been reported to be an effective method for reducing pain. But; only one study evaluating the effect of music in pediatric patients has been reached in our country. As a result of this study, it is stated that music therapy decreases pain within the first six hours after surgery. On pediatric patients in Turkey, investigating the effect of music therapy has a greater need to work and after the surgery with the use of music with pharmacological methods for effective pain management in children, nurses need to be organized training for the purpose of using non-pharmacological methods such as music therapy. Keywords: music therapy, pain management, nursing.